

Tisza KÖZÉP-

Különszám 2017

Jégvédekezés a Közép-Tiszán

A sokévi átlaghoz képest zordabb januári időjárás következményeként a Tisza folyó teljes magyarországi szakaszán és mellékfolyóin jelentős mennyiségű jég halmozódott fel. A negatív hőösszeg folyamatos emelkedésével számolni lehetett a jeges árhullám kialakulásának kockázatával. A február első napjaiban a vízgyűjtőterületre hullott csapadék hatására kialakult árhullám jelentős mértékű másodlagos jégzajlást váltott ki a folyó teljes hazai szakaszán.

Jégzajlás a kiskörei duzzasztómű előtt

A tartósan fagypont alatti időjárás miatt Tiszán, a Tisza-tavon, valamint a Zagyván jelentős mennyiségű, változó vastagságú jégréteg alakult ki. Az igazgatósági jégjelentő őrszemélyzettől kapott napi jégadatokról becsültük meg a jég mennyiségét. Számításaink szerint február elején, az árhullám megindulásakor a Tiszaabólna-Csongrád közötti folyószakaszon 27 millió köbméter volt a felhalmozódott jégtömeg térfogata, ebből 20 millió köbméter a Tisza-tóban gyülemlt össze. A jeges árhullám kialakulásakor (a február 6-i adatok alapján) a KÖTIVIZIG területén, alacsony mederteltség volt megfigyelhető a jellemző mérceszelvényekben: Kisköre-alsón 31, Szolnokon és Tiszaugon pedig 21, illetve 20 százalék.

Február első napjaiban egy ciklonrendszer előoldalán délies áramlással kifejezetten enyhe levegő áramlott a Kárpát-medence fölé. Ennek köszönhetően a Tisza felső vízgyűjtőin 50 millimétert meghaladó mennyiségű csapadék hullott, amelynek hatására a felső vízgyűjtőkön a felhalmozódott hó is olvadásnak indult. E két jelenség eredőjeként a Tisza felső szakaszán intenzív vízszintemelkedések alakultak ki, amelyek felszakították a folyó felszínén kialakult jégpáncélt, s helyenként 1,5 méteres torlódások is keletkeztek. Ezzel párhuzamosan a Szamos-Kraszna, Túr, illetve a Bodrog vízrendszerében is fokozatot meghaladó árhullámok indultak el. Az árhullámok levonulását a folyókon kialakult jelentős mennyiségű jég lényegesen befolyásolta.

Az árhullámot megelőző időszakban, a Tisza szegedi szelvényéhez tartozó vízgyűjtőterületen a hóvízkészlet folyamatosan növekedett. Február elején a terület hóvízkészletét 4,8 köbkilométerre számolták, amely a sokévi átlagot 2 köbkilométerrel haladta meg.

A Tisza árhullámával szinte párhuzamosan haladt a folyón kialakult jelentős vastagságú és több kilométer hosszúságú jégtömeg. Az áradással együtt haladó torlódott jég vízszintmódosító hatása miatt az érintett folyószakaszokon II., III. fokú árvízvédelmi készültséget rendeltek el.

A Kiskörei Duzzasztómű 1973-ban történt üzembe helyezése óta nem látott mennyiségű jégtömeget magával ragadó áradat közeledtének hírére elsőként - jóval a védelmi készültség elrendelése előtt - február 6-án tettünk közzé figyelemfelhívást igazgatóságunk honlapján, illetve közvetlenül értesítettük a Tisza-tavi kikötők tulajdonosait, tekintettel a térségünkben várható veszélyekre.

Jégre jég a Tisza-tóban

Jégvirág VIII. munkában a vízlépcsőnél

Február 12-én – III. fokú készültség elrendelése mellett – a Kiskörén állomásozó Jégvirág VII. és Jégvirág VIII. jégtörők megkezdtek a vízlépcső hajózsilipje fel- és alvízi várakozóterének, valamint a zsilipkamrának a jégtelenítését. A két hajó legénysége 25-35 centiméter vastag jégpáncéllal szembesült, aznap délután azonban végeztek a feladatukkal. Egy nappal később este, 1 óra 20 perc alatt megtörtént a Tiszán lassan levonuló zajló jég átvezetése a Tiszalöki Vízlépcsőn, február 14-én hajnalra pedig a mintegy 3 kilométer hosszú jégtorlasz Tiszadorogma térségébe ért és megállt. A délelőtti folyamán viszont felszakadt és megindult, s a zajló jégtömeg szinte a déli

harangszóra megérkezett a tiszafüredi hídhöz (a Tisza 430,5 folyamkilométer szelvényébe), ahol ismét megállt és torlódni kezdett. A torlasz végét a Buláti-szigetnél figyelték meg, azaz 6,5 kilométerre a hídtól. Éjfél előtt ért a mozgó jégtömeg a Tisza 426,400-430,000 fkm közötti szakaszára, ahol a tiszaorvényi kanyarulat fölött megrekedt és ismételten torlasz képződött, amely folyamatosan tömörödött. (A nap krónikájához tartozik, hogy már ekkor megkezdtük a Tiszacsegénél elszabadult, s az igazgatóságunk területére sodródott komp mentési lehetőségeinek vizsgálatát.) Másnap, 15-én reggel a tiszaorvényi kanyarban lévő, körülbelül 2 kilométer hosszúságúra tömörödött torlasz előtti szakaszon az álló jég megbomlott és megindult. Ugyanakkor néhány kilométerre alatta, a folyó felszínén kialakult, addig stabilan álló jég is felszakadt és zajlani kezdett.

Ekkor felgyorsultak az események: 10:15 órakor Tiszaorvénynél a tömörödött jégtorlasz megindult, s azon a szelvényen 75 perc alatt vonult át, szinte mindent sodorva magával. 10:50-kor megszüntettük a duzzasztást a Kiskörei Vízlépcsőnél a feltorlódott, töredezett álló jég átvezetése érdekében, 10 perc múltán pedig a Tiszalöki Vízlépcső megkezdte a duzzasztást. A zajló jég és uszadék tömeg 11:50-kor áthaladt az Aranyosi új mederszakaszon, majd megállt a tiszaderzsi szűkületben, „rátámaszkodva” az ott felhalmozódott torlódásra. Délben, miután a vízlépcsőn a tömörödött álló jég átvezetése megtörtént, Kiskörén is megkezdődött a duzzasztás. A derzsi szűkületben feltorlódott jéghez 13:20-kor megérkezett az uszadékkal keveredett zajló jégtömeg, amely 4 kilométer hosszan megrekedt és torlódni kezdett. Ennek következtében itt hamarosan nyári vízszintet regisztrálhattunk. (A vízállások egyébként is érdekesen alakultak, Tiszafürednél másfél méterrel haladta meg a Tisza-tó nyári vízszintjét, Tiszaderzsnél azzal megegyezett, Kiskörén pedig téli vízszintet olvashattunk le a vízmércén, ami 1,2 méterrel alacsonyabb a nyárinál. Ez azt jelenti, hogy Kisköre és Tiszafüred között mintegy 2,5 méterre nőtt a vízszintkülönbség!)

A délután folyamán megszületett szakmai döntés, vízkormányzási lépéssorozat abból indult ki, hogy a korábbi tapasztalatok alapján a jégtorlasz mindig a felszínesítés mértékének 10 cm/km értékét meghaladó esetben indult el. A tiszaderzsi vízmércén mért vízállás ekkor 736 cm, Kisköre-felső vízmércén pedig 620 cm volt, amelyből következően a felszínesítés a 7,7 kilométer távolságot figyelembe véve kb. 15 cm/km. A kívánt 10 cm/km értékű felszínesítés elérése érdekében a felvízszintet 655-660 cm-re kell duzzasztani, hogy minél hosszabb ideig késleltethető legyen a szűkületben megrekedt torlasz megindulása. (A kiskörei felvízszint emelésekor töltődik föl az Abádszalóki-medence, mely lassította a vízszint megemeléseének folyamatát.) A duzzasztás során ügyelni kellett arra, hogy a vízlépcsőn kialakuló maximális vízszintkülönbség ne haladja meg az 1 métert, megtartva ezzel a duzzasztás megszüntetésének lehetőségét. Az ekkora már országsszerte elhíresült derzsi jégtorlasz az éjszaka folyamán több alkalommal néhány percre megmozdult, tovább tömörödött, majd megállt.

A duzzasztás eredményeként február 16-án éjfél után nem sokkal sikerült beállítani a Kisköre-felső vízmércén mért 655 cm vízszintet, ezzel párhuzamosan a tiszaderzsi vízszint 730 cm-re csökkent a jobb parti övzátanyon keresztül, a Sarudi-medencébe oldalirányban áramló vízmennyiség miatt. A duzzasztóművön kialakult szintkülönbség ugyanakkor nem haladta meg a 1 métert (alvízszint 595 cm). Az ily módon kialakított csökkentett felszínesítés értéke Tiszaderzs és Kisköre közötti folyószakaszon 9,74 cm/km volt. A torlasz alatti szakaszon lévő álló jég a felvízszint növelésével megemelkedett, parti része leszakadt, és lassan, öt részben megmozdult, tovább tömörödött, a nagy torlasz viszont nem mozdult.

Reggel 6 órára a tiszaderzsi vízállás a keresztirányú áramlás, illetve a csökkenő vízutánpótlás miatt 720 cm-re csökkent. Kisköre felvízszint előírt értéke 655 ± 5 cm, az alvízszint pedig 638 cm volt, így a duzzasztás – szükség esetén, a torlasz megindulását követően – megszüntethető. Ezeket a vízkormányzási beavatkozásokat úgy kellett végrehajtani, hogy eközben a Tisza-tóban felhalmozódott, mintegy 20 millió köbméternyi jég ne töredezzon össze, ne mozduljon ki a medencéből, végeredményben ne növelje a folyón levonuló jégtömeget, mert ezzel további veszélyforrást jelentene a műtárgyakra és az alsó folyószakaszokra egyaránt.

Miután kivilágosodott, kiderült, hogy a Tiszacsegeről elszabadult komp Dinnyéshát közelében, a jéggel együtt a Sarudi-medencébe kisodródott, és a Tisza folyó jobb oldali övzátonyánál megrekedt.

A derzsi szűkületben hosszú ideig majdnem mozdulatlan - és ekkora már az eredeti méretének kétharmadára csökkent - jégtorlasz 7 óra 30 perckor felszakadt és megindult a Kisköre irányába.

A vízlépcsőhöz 8:20-kor ért a zajló jégmező eleje. Előtte a műtárgy védelme érdekében a duzzasztást fokozatosan megszüntettük, a szegmenstáblákat pedig a felső végállásba állítottuk a legnagyobb szabad keresztmetszetet biztosítandó, miközben a zajló jéggel mindenféle elképzelhető uszadékot, kommunális hulladékot, elsodort vízi eszközt hozott magával a folyó. A látványában is döbbenetes áradat először a vízlépcső 1-es és 2-es, később a 3-as nyílásán haladt át. Mivel a 4-es és 5-ös nyílását elzárta a torlódott jég, be kellett vetni a jégtörő hajókat, hogy szabaddá tegyék az áramlás útját.

Jég és uszadék egyéb úszó létesítményekkel

Délután a Jégvirág VIII., miután befejezte munkáját a vízlépcsőnél, a kiskörei téli kikötőbe vontatta a tiszacsegei kompot, mivel annak esetleges újbóli elszabadulása már a vízlépcsőt is veszélyeztette volna. Így 16 órakor megkezdhattuk Kiskörén a duzzasztást, a Tisza-tó téli vízszintjének – ismételt – beállítását. Másnap a Jégvirág VIII. útnak indult Tiszacsegére, s visszaszállította a „kalandort” állomáshelyére a helybeliek nagy örömeire.

A célirányosan megtervezett és precízen végrehajtott kiskörei vízkormányzással egyszerre három eredményt értünk el: egyrészt több mint 20 órán keresztül helyben maradt a nagy torlasz, másrészt jelentős része kifordult a Tisza-tó medencéjébe (így került a tiszacsegei komp is az övzátonyra), harmadrészt pedig felszakadt, széthúzódott, s mederben vonult le. A mostani jeges ár ismételten bizonyította a téli, alacsonyabb vízszint fontosságát. Ha azonban a jeges ár nagyobb vízhozammal és magasabb vízszinttel érkezik a Közép-Tisza vidékére, kilépve a mederből, akkor a Tisza-tavon is nagyságrendekkel több kár keletkezett volna az idegenforgalmi infrastruktúrában, az épített és természeti környezetben.

Kisebb-nagyobb torlódások Csongrádig

Tisza-kécskei kanyarban megindult jég és uszadék

majd később, az újból meginduló jég tömeget „kisebb” táblákra bontotta. A jégállapot folyamatosan változott, a közúti Tisza-híd pillérei után az úgynevezett „Hunday” kanyar fogta meg időszakosan a megindult jég tömeget. Ezen a belterületi szakaszon az úszómű tulajdonosokkal felvettük a kapcsolatot és az akkori, szolnoki vízmércére előrejelzett 600 cm körüli vízállásról, vagy azt kissé meghaladó árhullámról tájékoztattuk a tulajdonosokat, illetve a várható további jégállapot alakulásáról. Ezután megkezdődött az úszóművek eltávolítása, illetve mentése, valamint a parthoz való rögzítése. Az úszómű tulajdonosok mellett a kompüzemeltetőkkel és a kikötősökkel is folyamatos volt a kapcsolattartás Kisköre alatti folyószakaszon is. Figyelemmel kísérve a felső folyószakaszon látottakat és tapasztaltakat a várható károkozásokról, azok megelőzése érdekében szükséges intézkedések megtételére hívtuk fel az érintettek figyelmét. Folyamatos volt a felkészülés, a területbejárás, hogy az érkező 100 százalékos jégzajlás minél kisebb károkozással vonuljon át a Közép-Tiszán.

A Kisköre és Csongrád közötti szakaszon a kialakult álló jég a folyamatos áradás következtében elkezdett feltöredezni és zajlani még a Felső-Tiszáról érkező jég tömeg megérkezése előtt. Ez a legnagyobb problémát azokon a helyeken okozott, ahol a mederben maradtak és befagytak a kisebb úszóművek. Erre volt példa Szolnok belterületén, ahol február 7-én indult meg először az álló jég. A hőmérséklet növekedésének, illetve a vízszint emelkedésének hatására a part menti részekben olvadásnak indult a jég, aminek következtében a jég tömeg egy nagy táblában indult meg. A szolnoki közúti Tisza-híd pillérei időszakosan visszatartották a táblát,

A fentről érkező intenzív jégzajlás a Kisköre alatti szakaszon először Doba közelében torlódott fel egy rövid időre, hirtelen vízszint-, illetve eséskülönbségeket okozva a környező vízmércéknél. A jégtorlasz február 16-án 13 óra közelében mozdult meg újra Doba és Óballa között. Az M4 autópályát tiszai keresztezésénél a mederben hagyott járom, illetve bárka nem okozott komoly torlódást, a zajló jég problémamentesen áthaladt az épülő híd szelvényén. Az ezt követő órákban több kilométeren elnyúlva, fokozatosan haladt lefelé a folyón, komolyabb torlódások nélkül. Szolnok térségét este 22 óra körül érte el jégzajlás. A Kiskörén átvezetett jég már felaprózódva, a maga előtt lévő, még álló jeget összetörve vonult tovább az alsó folyószakaszon. A nagyobb jégtáblákat vélhetően a vasúti és közúti hidak, a jéggel keveredett uszadék annyira felaprózta, hogy egészen február 17-én 10 óráig nem jelentettek újabb torlódást a zajló jég levonulása során. Ekkor azonban Tiszakécske térségében, a 286,2-293,0 fkm között torlódott fel újra a jég és egészen 22:10 óráig nem mozdult meg. Reggelig csupán kisebb darabok váltak le a torlasz alsó végéről. A jégtömeg legnagyobb hányada február 18-án 10 óra előtt mozdult meg, ekkor már 100 százalékos zajlást figyelhattunk meg ezen a szakaszon. Alatta két kisebb, álló jég torlódásából származó jégtömeg is megindult Csongrád felé.

A jégzajlás a február 18-án az éjszakai órákban hagyta el az igazgatóság működési területét.

A jeges árhullám az alábbi tetőző vízállásokat alakította ki igazgatóságunk területén:

vízmérce	tetőzés időpontja	vízállás [cm]
Tiszafüred	2017.02.15. 00:00	712
Tiszaderzs	2017.02.15. 17:00	735
Kisköre-alsó	2017.02.16. 12:00	663
Tiszaroff	2017.02.16. 12:00	684
Szolnok	2017.02.16. 22:00	635
Tiszaug	2017.02.18. 15:00	443

A KÖTIVIZIG kezelésében lévő folyószakaszon kialakult jégtorlaszok néhány jellemzői

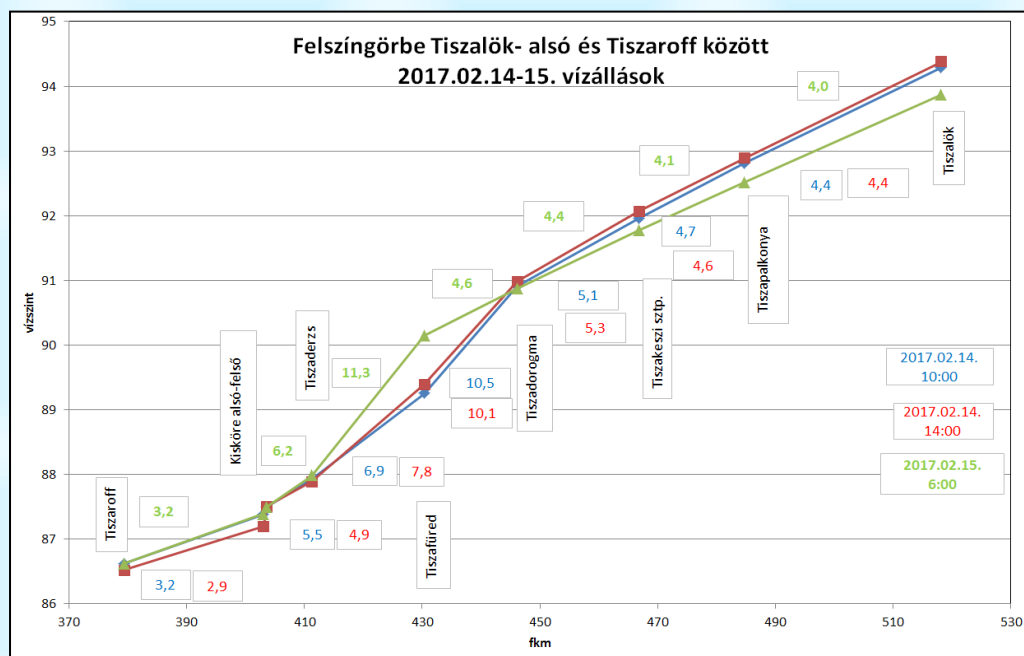
torlasz helye [közeli település]	megállás helye [fkm]	torlasz felső végpontja [fkm]	jellemző jégvastagság [cm]	megállás ideje	megindulás ideje
Tiszafüred	430,5	434,0	50-150	2017.02.14. 14:00	2017.02.14. 21:30
Tiszaörvény	426,2	428,1	100-150	2017.02.14. 21:50	2017.02.15. 10:30
Tiszaderzs	409,3	410,7	100-200	2017.02.15. 11:00	2017.02.16. 7:30
Doba*	354,7	356,0	50-150	2017.02.16. 11:00	2017.02.16. 18:15
Tiszakécske	286,2	293,0	150-200	2017.02.17. 9:00	2017.02.18. 09:50

* az adott torlasz megállási helye pontosan nem ismert, csak becsülni tudtuk

A létesítményeink és védelmi rendszereink téli üzemre való felkészítése és üzemeltetése, valamint az operatív védelmi tevékenység lehetővé tette az árhullám, a közel 40 éve nem tapasztalt mennyiségű jégtömeg és hordalék jelentősebb károkozás nélküli levezetését. A sokéves statisztikai trendet követve, jégjelenségből, jégtorlasz miatt mértékadó helyzetet előidéző vízállások a Tiszán nem alakultak ki, a maximális vízállások értékei jórészt a középvízi mederben maradván, a III. fokozatú szintet nem érték el. A kialakult torlaszok visszaduzzasztó hatásának eredményeképpen megnövekvő felszínés és mederteltség miatt a torlaszok rendszerint önmaguktól megindultak, beavatkozásra a Kiskörei Vízlépcső kivételével nem volt szükség.

A felkészülés, a védelmi tevékenység és az operatív intézkedések elsősorban a vízlépcső biztonságos üzemi feltételeinek megteremtésére, a jelenségek és a vízrajzi észlelés ellátására, valamint a folyón található vízi eszközök, úszólétesítmények megóvására irányultak. A vízlépcső biztonságos üzemeltethetősége, a tározóterületi vízszintjének megtartása kiemelt szempont volt a döntéshozatal folyamatában. A vízlépcső téli üzemrendjének irányelvei szerint törekedni kellett a felvízi folyószakaszon az összefüggő álló jégmező megtartására, mellyel hosszú időn keresztül megakadályozható volt a duzzasztóművön való torlódás. Ugyanakkor fontos szempont volt, hogy tározóteret előtű ár hullám az ott képződött, rendkívül nagy mennyiségű jeget ne szaggassa fel. Az ott lévő jégtömeg elsodródása nagyságrendekkel növelte volna a főmederben érkező zajló jég mennyiségét, amit sikerült elkerülni.

A jégtörő hajókkal végzett beavatkozás eredményeképpen a jéglevonulás kártételét a lehetőségekhez mérten csökkentettük. A hajók manőverezésének és a duzzasztónyílások áramlást befolyásoló hatásának köszönhetően az addig 100 százalékos intenzitással érkező jég és uszadék a jégmentes alvízi szakaszon széthúzódott és a zajlás intenzitása az alvízi szakaszon átmenetileg csökkent.

Jégtorlasz bontása a Tápión

Ahogy a Tiszán, úgy a Zagyván és Tápión is megkezdődött januárban a jégképződés a hideg időjárás következtében. A folyók szinte teljes szélességben befagytak és 20-30 centiméteres jégvastagság alakult ki. A februárban kezdődő enyhe időjárás következtében a Zagyván, illetve a Tápión kialakult kisebb ár hullám hatására a folyókon képződött jég összetört és a nagy mennyiségű uszadékkal jégtorlaszt alakított ki Tápiógyörgye térségében február 6-án. Tekintettel arra, hogy a KÖTIVIZIG kezelésében nincs Tápió folyószakasz, így az árvízvédelmi védelmi szakaszokra (10.11/8 és 10.02/4) II. fokú jeges árvízvédelmi készültséget rendeltünk el. A Tápió 10+343 – 10+450 tkm szelvények között a jégtorlasz olyan vízszintemelkedést okozott, amely 20 centiméterrel maradt el az 1999-ben mért 240 cm-es maximális vízállástól. Kotrógép segítségével, partról végzett beavatkozással sikerült megbontani a jégtorlaszt, ezáltal a vízszint csökkent. A kialakult ár hullám, valamint a jég levonulása miatt indokoltá vált a fokozott figyelem, ezért a Zagyva folyón (12,470 fkm – 26,680 fkm) első fokú jeges árvízvédelmi készültség, illetve az érintett 10.11. árvízvédelmi szakaszon árvízvédelmi készültség volt érvényben február 11-ig.

Kéri Brigitta – Laczi Zoltán

A tiszacsegei komp kalandos útja

Mint emlékeztető, a tiszacsegei kompot is elragadta a zajló Tisza, ráadásul Janival, az éjjeliőrrel együtt. A döbbenet és a tehetetlenség első percei után, gyors intézkedésekkel, légi úton kimentették Janit a jég fogságában lévő kompról. A zajló folyó jégáradatában különös útra kelt a magára maradt komp. A part menti lakosság és a vízügyesek is nyomon követték útját: láthattuk, hol a jobb, hol a bal parton, a behajló fák ágait törve, zúzva, vagy éppen a folyó közepén sodródva, vagy a torlaszokban várakozva. Mindenki találgatta jövő sorsát: összeroppan-e a jégtömeg szorításában, elsüllyed-e, látják-e még Csegén, lesz még boldog utazás rajta, a szép szőke folyón? Így érkezett meg a Tisza-tavi folyószakaszra, „hazai pályánkra”, s éjjel-nappal aggódva kísértük figyelemmel. Megközelíthetetlen volt, mentésére akkor még esély sem mutatkozott, csak tervezgettük, hogyan kellene „elfogni” a Tisza-tó területén.

A Tisza elrabolta, de adott egy újabb esélyt.

Amikor a komp a Tisza-tó tiszaderzsi szűkületébe ért – a folyó sodrása és a vízkormányzási manőverek együttes áramló hatására – „felült” a jobb parti övzátonyra, elválva a torlódott jégtömegtől. Miután a zajlás újból megindult, immár a Kiskörei Vízlépcsőt „célba véve”, a komp az övzátonyon maradt. Ez jelentette a mentésre lehetőséget kínáló helyzetet, ez volt az első reménysugár. A jeges árvíz vízlépcsőn való sikeres átvezetésé-

Megfeneklett Tiszacsegei komp a Kiskörei Víztározó Sarudi medencéjében

ben – a vízkormányzáson túl – a két jégtörőhajó is eredményesen kivette részét. A munka végeztével a nagyobbik hajó, a Jégvirág VIII. („nagyjeges”) új feladatot kapott, nevezetesen a komp azonnali mentését. A tiszaderzsi szűkületben viharvert állapotban „várakozó” kompot a csegei révészek kötötték meg, majd a jégtörő személyzetének összetett manőver-sorozatával, többszöri próbálkozásra sikerült az apadó vízben a hajóval „levarázsolni” az övzátonyról. Egyetlen esélyünket időben használtuk ki. Boldogan vontattuk be a kiskörei téli kikötőbe, biztonságos helyre, s egy éjszakát ott pihent a komp, kikötötték...

A jó hírek gyorsan szárnyra kaptak, s másnap reggel már Tiszacsege felé tartott a „nagyjeges”, oldalán a kalandozó komppal, ahol már másféle izgalommal várták a település elöljárói, lakosai és a média képviselői. A révészek csónakjukkal az érkező komp elé siettek üdvözölni - nagy volt az öröm az ötnapos bánat után.

A Tisza elvette, a Tisza visszaadta – egy kis emberi együttműködéssel... Jani is, a komp is megmenekült. Akár a mesében: minden jó, ha jó a vége.

A hajdúsági kisváros április 21-én nagy ünneppel fogadta a KÖTIVIZIG küldöttségét, amikor is felavatták a februári jeges áradatban a partról elragadt, majd 19 millió forint ráfordítással felújított és ismét forgalomba állított kompot. Az eseményen Lovas Attila igazgató is beszédet mondott.

Fejes Lőrinc

Februári jégár a Tiszán

Förgeteg hava idén bekeményített,
Vizek felszínére jégpáncélt feszített.
Megdermedtek tavak, folyók, és patakok,
Megállt a Tisza is, azt mondta, maradok.

Február elején enyhülés érkezett,
A felhők paplanja esőket könnyeztet.
Megindult a jég és nem volt már megállás,
Záhonynál aggasztó volt a vízállás.

A Tisza szép arca most komorra fordult,
A zajló jég recsegett, ropogott és mordult.
Vitt magával mindent, fákat, stéget, kompot,
Okozva embernek, állatnak bajt, s gondot.

Úszó jégtáblákon őzikék remegtek,
Fák dőltek vízbe és sírva recsegték.
Partról az emberek szörnyülködve nézték,
A segítséget ki tudja honnan remélték.

Jégtörés, robbantás, ez már nem volt játék,
Vízlepcsőt, s hidat védeni volt a fő szándék.
Körei tározón állítani próbálták,
De nem hagyta magát, hát durván tovább ált.

Süly, Körű, Szolnok alatt sietve átfutott,
Maga mögött sáros, mocsos vizet húzott.
De csak azért, hogy Kécskén a kanyarban,
Megkapaszkodjon a két átellenes partban.

S maradjon addig, míg úri kedve tartja
Gondolta a jégár, de nem volt már hatalma.
Szombat reggel a nap felragyogott szépen,
Végleg sebet ütve a folyó jegében.

Megindult a torlasz félelmetes zajjal,
Álló jeget zúzva, s tolva nagy robajjal.
Először morajlott, aztán reccsent, roppant,
Ezernyi formában, színben és darabban.

Ott rohant előttem sokszínű, zajosan,
Mintha üldöznék, vagy várnák hamarosan.
Hátán a jég közt felfordult csónakok,
Fatörzsek és szemét, szemét, vastagon.

De rohan ő tovább Ug irányába,
Sasi kanyart hagyja, azt most már nem bántja.
Vonul lefelé, dolga van még, lássák,
Roppant erejét féljék és csodálják,
Megmutassa újra: ember, gondolj bármit,
Csak mit én tudok, igazán az számít.

Tóth Tamás

A Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozói lapjának különszáma.
Felelős kiadó: Lovas Attila igazgató. Felelős szerkesztő: Laczi Zoltán.
Tipográfia: Katona Péter Gergő
Kiadja a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság:
5000 Szolnok, Boldog Sándor István körút 4. Telefon: 56/425-422/20147
Internet: www.kotivizig.hu

